

HÄÄLEPROOV: 16. NOVEMBRIL KUULEB
SOLISTI PAIDE TEATRIKOHVIKUS

Meeläggist sopran Miina Saar –

VIEELINE NEIU MAALT,
NAGU TA ENNE OLI, OLI
SUURE LINNA KOOLIS
ÜHTÄKKI TÄIESTI KESK-
PÄRANE ÖPILANE, LI-
SAKS EI LEIDNUD TA AL-
GUL LINNA NOORTEGA
ÜHIST KEELT.

MÕTETE SUUNAMISE ABIL HEAKS LAULJAKS

MAARIT NÖMM

Kolme lapse ema Hanna Saar (36) töötab Paide Sookure lasteaias psühholoogina ja veab oma ettevõtet, mis annab inimestele nõu, kuidas lapsed paremini magama saada. 16. novembril üllatab ta oma kolleege ja kaaslinlasi hoopis sellega, et annab oma uues kodulinna kontserdi. Ta on ka laulja. Ajasime Hannaga juttu sellest, kuidas Põltsamaa lähedal kasvunud maatüdrukust on ühtäkki saanud nii järvalane, vaimse tervise eest seisja kui ka muusikainimene.

Hanna Saar on pärit Jõgevamaalt Pisisaare külast ja nii-öelda beebibuumi laps, kes nägi ilmavalgust 1987. aastal. Lapsepõlv põllumehest isa ja perearstist ema peres oli Saare sõnul idülliline: palju õues mängimist ja sõpradega koosolemist väikeses 90ndate Eesti tüüpilises külakeskkonnas.

Juba väiksesena teadis Hanna, et temast ei saa tulevikus ei juuksurit ega õpetajat, vaid laulja. «Minu isa oli väga musikaalne, mängis pilli ja tegi külabändi. Samuti emapoolne vanaema. Kippusin isaga lavale, kui ta esines näiteks jaanipidudel,» meenutas ta.

Laulmise soov oli nii suur, et kui Ülle Noormägi lõi Põltsamaa kirikusse lastekoori, läks esimese klassi õpilane Hanna sinna laulma. Sellele järgnes loogiliselt muusikakooli astumine, mille ta lõpetas nii viiuli kui ka hiljem klaveri erialal. Ka «Laulukaruselli» maakonna eelvoorudes lõi ta paar korda kaasa. Esinemist pärssis pidev hirm laulusõnad ära unustada, mis vahel päriselt juhtuski.

Pärast põhikooli lõppu oli Hannal kindel soov minna edasi õppima Tartusse Hugo Treffneri gümnaasiumi. Aktiivse, ambitsioonika ja läbinisti viielise õpilasena oli tal selleks enesekindlust proovida. «Tol ajal oli nii-öelda eliitkoolidesse minek hästi popp teema ja kõik tahtsid nendesse minna. Nii ka mina,» ütles ta.

Elu viis Hanna lõpuks Miina Härma gümnaasiumi reaalsuuna peale, mis osutus tema meelest täiesti valeks valikuks. «Läksin reaali peale puhtalt selle pärast, et seda peeti esmatähtsaks suunaks,» sõnas ta.

Gümnaasiumis tabas Hannat tagasi-löök. Viieline neiu maalt, nagu ta enne oli, oli suure linna koolis ühtäkki täiesti keskpärane õpilane, lisaks ei leidnud ta linna noortega ühist keelt. «Härmas oli raske ja kaasõpilastega ei suutnud ma alguse üldse suhestuda. Meil olid erinevad väärtushinnangud,» lausus ta.

Ent Hanna võttis end kätte, töötas end üles ja lõpetas kooli hõbemedaliga. Õppimisega samal ajal jätkus ka laulmi-

ne. «Olin selline tüüpiline kõigega-jõuan-tegeleda-noor,» märkis ta.

Tartus tegeles Hanna aktiivselt koorilauluga, kuulus kooliajal Miina Härma gümnaasiumi segakoori ja hiljem Tartu noortekoori, mida juhendasid Kadri ja Riho Leppoja. Lugematud koorikonkurssid, muusikal «Thijl Ulenspiegel», Vane-muise projektid ja Lotte muusikal, Emajõe suveteater – Hanna elas noore lauluhuvilise unistuste elu.

Kõike seda saatis aga järjest süvenev lavahirm üksinda esinemise ees, mis avaldus juba esimeses klassis. Kust see pärines, seda ei oska Hanna seletada. «Enne igat sooloosinemat lootsin, et ehk seekord seda ei tule, aga tuli. Aastatega see järjest süvenes,» ütles ta.

Põhikooli lõpus jõudis Hanna arusaamisele, et ju siis pole sooloosinemi-
ne temale.

Lavahirm oli üks põhjusi, mis ajendas Hannat pärast keskkooli Tartu ülikooli psühholoogiat õppima minema. Õpingud andsid võimaluse süveneda ärevuse teemasse ja nii sai ta ka oma hirmudega tegeleda.

Lavahirmust ülesaamiseks on Hanna selgitusel mitu teaduspõhist teraapiat ja tehnikat. Mõtete juhtimine, õppimine ärevusega toime tulema ja probleemi teadvustamine aitasid tal oma murest üle saada. «Hakkasin jälle tundma, et tahan laulmisega rohkem tegeleda,» sõnas ta.

Pärast ülikooli lõppu otsustas Hanna minna Georg Otsa nimelisse muusikakooli katsetele ja valis erialaks klassikalise laulu. «Arvasin tollal, et poplauljat minust ei saa, kuna poplauljaks ju sünnitakse, aga minul pole selleks sobivat häält,» ütles ta naerdes.

Nüüd teab ta, et ka poplauljaks õpitakse. Hanna sai kooli sisse.

Õpingud talle meeldisid, iseäranis pärast seda, kui oli kohtunud oma tulevase abikaasa, Paidest pärit sarmika kursusevenna Rein Saarega. Kooli lõpetades oli neist saanud juba abielupaar.

Pärast Otsa-kooli lõppu 2014. aastal vedas Hanna oma värske abikaasa Saksamaale Kölni muusika- ja tantsukõrgkooli katsetele. «Mina olin Euroopa mõistes juba liiga vana, et laulmist õppida. Maailma lavadel on 24-25aastane valmis laulja, mitte õpilane, nagu mina sel ajal olin,» selgitas ta, miks kõrgkooli uksest tema ees suletuks jäid.

Lisaks sellele heitles ta häälepaelte probleemiga, mis on lauljale eriti valus teema. «Mul tekkisid õpingute ajal kõripinged, millest tulenevalt moodustusid häälepaelte noodulid, millest ei osanud kuidagi jagu saada. Olin laulmisele taas käega löömas,» meenutas ta.

Rein sai Kölni kooli sisse ja kesken-dus neljakaastasele bakalaureuseõppele. Hooajal 2017/18 pälvis ta Aachen'i oope-

riteatri solististipendiumi, mille kestel tegi kaasa mitmes lavastuses. Et noor pere sai tollal üsna järjestikku kahe lapse vanemateks, jäi Hanna koduseks. Nelja aastat Saksamaal pidas Hanna väga intensiivseks ja pingeliseks, ent paljude ilusate mälestustega eluetapiks.

Seal elades tutvus Hanna teise Eesti laulja, Maarja Purgaga, kellel on tema edasisel lauljateekonnal oluline osa mängida. «Koos temaga hakkasin oma häälepaelte probleeme lahti harutama ja sain väga palju abi – tekkis lootus, et võiksin laulmisega edasi tegeleda,» lausus ta.

Kui abikaasa Rein õpingud lõpetas, oli pere teelahkmel, kas jätkata Saksamaal või tulla tagasi Eestisse. «Elasime kahe väikese lapsega, polnud tugivõrgustikku. Rein oleks pidanud tööle minema ja ka mind näris pikalt lastega kodus olemine – tahtsin juba tööle,» ütles Hanna.

Saared tulid Eestisse tagasi ja randusid ajutiselt Paides. Tegid ka teadliku rollide vahetuse: Rein jäi lastega koju ja Hanna hakkas oma ettevõtet arendama. Teda kui erialalt psühholoogi hakkas huvitama unenõustamine. «Meie esimehe laps oli väga halva unega. Ehk see andis tõi süüvida just laste uneteemasse,» sõnas ta.

Unenõustamine oli ja on ka praegu üsna lapsekingades valdkond ning enamasti hangitakse teadmisi omal käel välismaistelt kursustelt, mida Hanna ka tegi.

Koroonapäänika puhkemise ajal 2020. aastal avas Hanna oma Unehald- ja sotsiaalmeedia lehe ja hakkas pakuma unenõustamist. Huvi teenuse vastu oli plahvatuslik. «Mul oli äkitselt paarkümmed peret, keda nõustasin. Laste magama jäämine ja uneprobleemid on ju teada mure paljudes peredes,» lausus ta.

Nõudlus on suur siiani ja nõustajaid, kes valdkonnaga tegelevad, on Eestis viimasel paaril aastal rohkelt juurde tekkinud.

Vahepeal oli lauljatest noored leidnud end ühtäkki Eesti muusika- ja teatriakadeemia klassikalise laulu magistri-õppest. Sellest aga ei saanud asja ei Reinul ega Hannal. «Seisin valiku ees, kas keskenduda õpingutele või ettevõtlusele. Kuna mõistsin, et olin ülikooliõppes ja selle süsteemist välja kasvanud, valisin viimase. Ka abikaasa ei leidnud motivatsiooni seal jätkata,» selgitas Hanna.

Praegu elab perekond Saar Paides, Hanna pakub tuge kohalikele lasteaiastele, Rein töötab rahvusooperi Estonia ooperikooris. Kahele tüdrukutirtsule on lisandunud kolmaski, kõik muusika- ja kultuurilembesed lapsed. Neil igapäev on oma unelaul, mida ema neile igal õhtul kordamööda esitab.

Laulmine oli Hanna Saarel siia maani hinges püsinud ja süda kiskunud enamaks, kui lihtsalt kodu omaette ümiseda. Mõni aeg tagasi asus ta iseseisvalt oma laulutehnikat parandama ja otsis internetist abi.

Kuigi paljudele laulmist takistavatele probleemidele oli Hanna jälile saanud, kiusas teda endiselt kõripinge, mis avaldus kõrgete nootide võtmisel. Kuigi tehnilisel teadis ta, mida peab muutma, ei suutnud ta seda rakendada.

Abi leidis ta hüpnoteraapiast. «Kõik oli mõtlemises kinni. Olen sellest üle saanud ja tunnen nüüd laulmisel erilist vabadust,» sõnas ta rõõmsalt.

Jõudnud uue häälekvaliteedini, tekkis Hannal mõte kontserte anda. Novembris seisabki tal ees kaks kontserti. Neist esimene on kodukandis Põltsamaal, teine Paides Teatri kohvikus. Lavapartneriks on hispaanlane Rafaela Dicenta rahvusooperi Estonia ooperikoorist. Kavas on klassikalised laulud ja romansid tuntud heliloojatelt, nagu Schubert, Schumann, Strauss, Tubin, Saar, Mägi, Mozart ja Fauré.

Klassikalisest muusikast rääkides läheb Hanna Saar põlema. «Mulle meeldib kõik, mis tuleb pärast Mozartit,» sõnas ta muiaates. Kui mõni võib selle peale suuri silmi teha, et kuidas siis nii, on Hannal selleks oma seletus. «Mozart on liiga kerglane. Mulle meeldib muusikas raskepärarus ja tundeküllus, nagu on seda kirjutanud Beethoven, Tšaikovski, Dvořák. Richard Straussi lauludest võiks kokku panna terve kontserdi,» põhjendas ta.

Oma lemmikooperiks peab Hanna Puccini «Madama Butterflyd».

Kontserdi repertuaar ja koht on valitud hingedeajale kohane. Teatri kohvik on Hanna meelest õdusaks salongimuusikaks sobiva õhustikuga. Samuti on talle oluline, et publik tunneks end kohapeal hästi ja mugavalt.

See, et inimesed kontserdi kuulades kooki söövad või kohvi joovad, Hannat kui artisti ei häiri, pigem vastupidi. «Mulle endale meeldib väga selline kontserdiformaat, kus nautida saab mitme meelega,» ütles ta.

Paides esineda pole Hannal esimene kord, koos abikaasa Reinu ja sõpradega andis ta viis aastat tagasi Paide kirikus jõulukontserdi «Kingitus linna rahvale».

Säärased toredad ettevõtmised aitavad Hanna Saarel ka pimedat aega lihtsamini üle elada. Kuigi ta eelistab raskepärast muusikat, ei tähenda see, et sügis oleks tema lemmikaeg. «Olen suvel sünninud ja töötan ikkagi päikesepatareidel,» ütles ta naerdes jutuaajamise lõpetuseks. Ka kohvikukontserdil «Sügisingus» loodab ta inimeste südamesse soojust ja valgust tuua.